

Vasile TODI

Președinte al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric

VASILE DOREL CĂDARIU

În octombrie, începe un anotimp, care ți se așează la răscrucea sufletului, urmărind timpul ca pe-un vânat superb. Frumoasă este această lună plină de fumurile grădinilor, lună cu care gospodarii, încep să-și trosnească oasele de îndelungă odihnă.

Omul despre care scriu, reprezintă în viața politică românească un partid exilat mai bine de o jumătate de veac. Alegerea sa în fruntea celei mai bogate comune din Banatul istoric, nu se datorează partidului pe care îl reprezintă, ci inspirației oamenilor localității Ghîroda, care au văzut în tânărul inginer Vasile Dorel Cădăriu, un om a cărui hărnicie se învecinează cu dragostea pentru comuna în care trăiește și pentru oamenii ei. Iar el nu i-a dezamăgit. Și cine crede că o comună precum Ghîroda se conduce ușor, trebuie să se gândească la cât lucru este la o casă...

Cu acest om sunt vecin de pământ, de păduri, de răsărit, de amurg și de cel mai frumos peșchir de cer ce îl poate contempla ochiul deschis vederii. La Coșarii. Unde-i Coșarii? Acolo unde niciodată nu se vor așeza oamenii ghiftuiți în fărâdelegea înavușirii. Coșarii este o așezare aflată la marginea istoriei, a timpului și a mulțimilor turbate. Un loc unde pruncuții, la ceasul inserării, se asemuie fiecare cu un personaj din poveștile nemuritoare și unde iarna, fumul se înalță atât de domol din ogeaguri încât îl modelează păsările iernii cu aripile lor. Nu o căutați pe hartă, așezarea aceasta care nu figurează nici măcar pe hărțile Statului Major, s-a ghemuit demult în inimile celor care au crescut în ea.

De ce scriu despre el? Pentru că deunăzi, aflându-mă în biroul său, a intrat spre surprinderea mea, la el, primarul comunei, Ioan Ieremia, regizorul Ioan Eremia și am devenit fără de voie martor la următorul dialog:

- Domnule primar, eu plec din Ghîroda și plec la Oradea, într-o casuță aflată pe malul Crișului. Ei bine, am venit la dumneavoastră din două motive, din care cel dintâi este că îmi doresc ca o parte din biblioteca mea să rămână aici, ca dar al meu pentru această frumoasă comună, iar cel de al doilea motiv este legat de dumneavoastră...

- De mine?

- Da, da, de dumneavoastră. Domnule primar, vin acum la plecare, să vă felicit pentru felul în care gospodăriți această grea comună.

- Maestre Eremia, cu ajutorul bunului Dumnezeu.

- O fi, domnule primar, numai că Dumnezeu nu-ți pune în traistă. Comuna arată așa pentru că ești dumneata vrednic de laudă.

Și când vorbele acestea vin de la un om ca Ioan Eremia, zgârcit cu laudele precum copiii cu cireșele din sân, poți să nu scrii?

PRIMIM LA REDACȚIE ȘI MULȚUMIM ÎN NUMELE EI...

Domnule TODI,

În această vreme, când de multe ori ne simțim amenințați de îndoieli și incertitudini, Dumneavoastră și întreaga echipă a revistei „Banatul” ne întâmpinați cu sentimente pure, ne copleșiți și

ne faceți tuturor trecerea frumoasă. Această trecere care se scrie în fiecare clipă și pe care o împărțim împreună. Să ne dorim să avem puterea să primim această trecere cu sufletul unui om înțelept, cu ochii plini de uimire și cu bucuria că zarea poate fi și

a noastră, a celor care vrem și nu numai a celor care pot. Să ne dorim ca Dumnezeu să ne ajute să ne purtăm sufletul frumos prin lume.

Primiți puțină duioșie? Copilului Vasile Todi, i-am spus așa: mulțumim mamei care te-a născut,

ție îți mulțumim că ești și îți dorim să ai puterea să trăiești, adică să faci un lucru dintre toate cel mai greu de săvârșit.

Veronica ANDRUSEAC, împreună cu fideli cititori din orașul Recaș, ai revistei „Banatul”.

LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Istoric

Până la 1921, credincioșii ortodocși români din cartierul Cetate erau afiliați - la început - la Biserica Sf. Gheorghe din Fabric și apoi la Biserica Sf. Mie din același cartier. Pe 27 martie 1921 se constituie parohia ortodoxă română din Cetate. Ea se realizează abia în anul 1926. Acest consiliu parohial lansează apelul pentru construirea unei biserici centrale. Până în anul 1936, acest fond de zidire are 7.862.543 de lei, bani peșin 1.581.312 lei cu care începe construcția celei mai frumoase catedrale ortodoxe a Timișoarei. Parohia este împroprietărită și cu 32 de iugăre sesie parohială, 10 iugăre sesie bisericească și 6 iugăre sesie cantorală. Printr-o hotărâre a consiliului parohial din 20 mai 1925 se decide ca aceasta să fie declarată parohie centrală și să fie ocupată întotdeauna de protopopul de Timi-

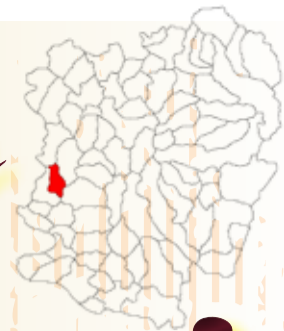

Așa arăta centrul Timișoarei fără Catedrala Mitropolitană. (din colecția lui Octavian Leșcu)

șoara. Primăria donează parohiei un teren de 591,5 stânjeni pătrați, iar pentru catedrală - 5 iugăre și 1.265 stânjeni pătrați. Pe 1 iulie 1931, părintele protopop Tiucra hotărăște împreună cu consiliul parohial publicarea concursului pentru planuri și deviz. Pe 9 octombrie 1933,

consiliul parohial nu acceptă nici unul dintre cele 14 proiecte. Nici a doua lectură, din 2 mai 1934, nu rezolvă situația, așa încât rămân în concurs doar primele șapte proiecte. În ședința din 1 noiembrie 1934, juriul acceptă proiectul lui Ion Traianescu, arhitect din București. Pe 20 noiembrie este aprobat și de consiliul parohial. Pe 17 februarie 1937, Comisia Monumentelor Istorice aproba, la rândul ei, acest proiect. Concursul pentru executarea proiectului a fost inițiat în 1935 și adjudecat prin licitație publică pe 21 decembrie 1935, de către firma mg.Tiberiu Efemie din București. Prima zi de lucru la șantierul catedralei a fost 16 martie 1936, iar piatra fundamentală a fost pusă pe 20 decembrie 1936, de către episcopul Aradului; dr. Andrei Mager. Au mai fost de față istoricul Alexandru Lapedatu, președintele Senatului României, alți reprezentanți din București și autoritățile locale.

Foaia de Grădinari

Pagină editată de Primăria Grădinari ■

(urmare din nr. trecut)

INTERVIU REALIZAT DE MONICA GAIȚA

În jocul popular este ca în fotbal, nu există nu pot, ci numai nu vreau!

Ioan Lepa - viceprimar comuna Grădinari

Sunteți un mare iubitor al cântecului și jocului popular. Spuneți-ne, cu sinceritate, care dintre cântăreții din Banat vă merge dumnea-voastră la inimă?

► Am fost coleg cu Traian Jurchela 8 ani de zile. Și pe vremea aceea doinea la fel de frumos și ceea ce am admirat mereu la el este că nu denaturează folclorul, a rămas mereu original. Cu Nicu Novac ne-am lansat cu "Junii Carașului", noi aveam dansurile, el venea cu taraful, ar fi un bun urmaș al lui Traian Jurchela. La capitolul mari doinitori trebuie să-i amintesc și pe Achim Nica, Florentin Iosif, Ana Munteanu.

Militați ca iubitor de folclor pentru nepoluarea sa?

► Desigur, chiar și atunci când am avut un festival cultural în acest an, deși avem ansamblu de aici, din Grădinari, am invitat ansamblul din Greoni datorită faptului că ei au suite originale de Greoni.

Ca și coregraf, Banatul a avut buni coregrafi...

► Da, eu am fost elevul regretatului Simion Lațcu și al lui Munteanu. De la Munteanu am învățat cel mai mult. Acum este rândul meu să am elevi și sunt mândru de ei. Aș vrea să pot să-i stimulez mai bine, să-i răsplătesc după efortul depus. Am 3 băieți în prezent care au mult talent și îmi pun speranțele în ei că ar putea să mă urmeze în coregrafie.

La experiența pe care o aveți, în cât timp vă dați seama dacă un om are sau nu are înclinație pentru jocul popular?

► Trei, patru repetiții sunt suficiente să-ți dai seama, iar până acum nu m-a înșelat ochiul. În jocul popular este ca în fotbal, nu există nu pot, ci numai nu vreau. Rândul unu sunt cei mai buni, flanchează rândul doi.

Ați jucat fotbal în tinerețe? Aveți și echipă de fotbal aici la Grădinari, nu-i așa?

► Da, am jucat. Acum în comună avem echipa Unirea Grădinari, fiul meu, Marțian Lepa se ocupă de antrenarea lor, iar Mihai Sarmeș este președintele Clubului Sportiv Unirea Grădinari.

Dar orice subiect ai începe, viceprimarul Ioan Lepa revine cu drag la coregrafie, la dragostea sa pentru dansul popular bănățean și ne vorbește cu mândrie despre ansamblul din Greoni. Spuneți-ne câteva cuvinte despre Ansamblul "Romaes" din Greoni.

► Ansamblul "Romaes" de copii este înființat de vreo patru-cinci ani și a participat la mai multe turnee și festivități culturale - La Festivalul Minorităților, la Hercules. Eu am condus și Ansamblul Țigănesc, "Porumbeii de Aur", laureat la Târgu Mureș cu medalia de aur, participant la Festivalul Internațional Cerbul de Aur precum și la toate festivalurile din județ și interjudețene.

ANSAMBLUL FOLCLORIC "CARAȘUL" AL CASEI DE CULTURĂ "CACOVA" PE SCENE DIN AFARA ȚĂRII

Codruț ANCA

Director Casa de Cultură "Cacova"

Ansamblul "Carașul" face cinste localității noastre atât pe scenele din țară cât și pe cele din străinătate. Dovadă stau invitațiile pe care ansamblul condus de directorul Casei de Cultură "Cacova", Codruț Anca le onorează. Sâmbătă, 17 septembrie, Ansamblul "Carașul" a dus pe scena din Micherechi, în Ungaria, dansul și portul popular din Valea Carașului prin participarea la ediția a IX-a a Festivalului Castraveților. A doua zi s-a prezentat cu cinste la parada și spectacolul din cadrul manifestării Balul Strugurilor, ediția a 54-a, de la Vârșeț, Serbia.

Consecvent rolului asumat de acest ansamblu reprezentativ al Văii Carașului, pe scenă s-au prezentat un mănunchi de dansuri populare tradiționale specifice zonei pe care o reprezintă, în coregrafia directorului artistic Codruț Anca.

Festivalului Castraveților din localitatea Micherechi Ungaria. 17 septembrie 2011 la ediția a IX-a

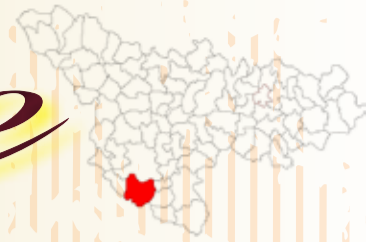
În data 9 octombrie, Ansamblul "Carașul" din comuna noastră a avut o reprezentație de excepție în cadrul ediției a II-a a Festivalului de dansuri populare "Sanda Ionel Marcu". Evenimentul a fost organizat de Centrul Județean Caraș-Severin pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, Casa de Cultură "Cacova" din Grădinari și Biserica Ortodoxă "Sf. M. Mc. Gheorghe" din Grădinari. Pe lângă ansamblurile noastre "Carașul" și "Mugurii Carașului", invitate au fost și ansamblurile "Cununa" din Săcălaz, "Perla Banatului" din Lugoj, "Răcășdeana" din Răcădie, "Mlădițe Fârlugene" a Școlii cu clasele I-VIII din Fârlug precum și ansamblul reprezentativ al Văii Carașului, Ansamblul "Semenic" din Reșița.

Balul Strugurilor ediția a 54-a de la Vârșeț - Serbia 18 septembrie 2011

Foaia de FBanloc

Pagină editată de Primăria Banloc ■

PRILEJ DE FALĂ PENTRU BANLOC

În această toamnă, mai exact în data de 28 octombrie a.c., în sala de conferință a Complexului Hotelier „Parc” din stațiunea Buziaș, va avea loc, întâlnirea Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric. Cu acest prilej, Comitetul Director al Uniunii, va înainta Senatului, la propunerea domnului Vasile Todî, președinte al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, nominalizarea domnului Cornel TOȚA, primarul comunei Banloc, la Titlul de „Primar al Anului 2011” din județul Timiș.

Într-un astfel de moment, colegiul redacțional al „Foi de Banloc”, transmite domnului primar, sincere felicitări.

Înștiințat de noi, domnul primar Cornel Toța, ne-a declarat: „Este o mare cinste, o onoare aparte, o onoare pe care o împart cu bucurie cu toți cetățenii comunei Banloc, indiferent de opțiunile lor politice. În astfel de momente, patimile politice nu-și au rostul. Această nominalizare, mă face să privesc peste umărul vremii cu simțul datoriei împlinite. Sigur, de-a lungul anilor, apar și unii ce pot exprima și opinii mai puțin ortodoxe sau mai puțin acceptate de mine sau de alții, dar asta înseamnă libertate de exprimare și un primar, trebuie să știe să promoveze și să respecte chiar confruntarea de idei, confruntarea de opinii, atunci când ele sunt încărcate cu forță polemică constructivă.”

- R -

Locuri ale sfințeniei pe pământul Banlocului

BISERICA VECHĂ A MĂNĂSTIRII DE LA PARTOȘ

IONUȚ PETROMAN

Purtând hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” (8 noiembrie), biserica veche a mănăstirii a fost ridicată în secolul al XVI-lea. Ea este singurul edificiu din vechiul complex monastic de altădată care dăinuie până astăzi. Pe altarul ei, sute de ani la rând, călugării și viețuitorii mănăstirii au adus neconținut jertfa cea fără de sânge a mântuirii, celebrând Sfânta Liturghie, dar și jertfa nevoițelor lor individuale. Este și biserica în care a slujit, în timpul retragerii sale aici, Sfântul Iosif cel Nou și care adăpostește mormântul său. El este un izvor de har și de binecuvântare pentru toți cei care vin, mai de aproape sau mai de departe, ca să se întâlnească cu Dumnezeu prin taina Sfântului Iosif. Vechiul locaș de cult, construit din cărămidă nearsă, acoperit cu șindriță și având un frumos pritor de lemn, ne vorbește mult despre specificul bisericilor românești din acele timpuri. Interiorul, de o frumusețe austeră, este dominat de vechea catapeteasmă. Este de remarcat în cadrul acesteia crucea răstignirii și ușile împărătești cu pictură deosebită, bizantină, de secol XVI. Biserica nu este pictată, iar pardoseala este formată din cărămidă. Pe masa altarului se găsește un vechi chivot pe spatele căruia citim anul 1807. Interiorul bisericii adăpostește, până când vor fi ridicate noile dependințe ale mănăstirii, colecția de cărți și obiecte vechi. Sfintele Liturghii se săvârșesc aici în fiecare zi de miercuri.

În exteriorul bisericii, în dreptul Sfântului Altar se găsesc două vechi cruci cioplite în piatră care au vegheat sute de ani morminte rămase pentru noi astăzi necunoscute.

DESFĂȘURAREA EVALUĂRII INIȚIALE ÎN ȘCOALA CU CLASELE I-VIII „ANGHEL SALIGNY” BANLOC

(urmăre din nr. trecut)

ECATERINA CHIU

Directoare Școala cu clasele I- VIII „Anghel Saligny”

În perioada 26.09.2011 – 30.09.2011 a avut loc în toată țara aplicarea testelor predictive la disciplinele menționate în Nota MECTS privind Evaluarea Inițială.

În Școala cu clasele I-VIII „Anghel Saligny” Banloc, această procedură s-a desfășurat sub semnul previzibilului și al normalității, nefiind semnalate incidente deosebite. Elevii au rezolvat cerințe elaborate după modelul CNEE și adaptate la condițiile locale, dar care au respectat, totodată, cu strictețe, programa școlară.

În data de 07.10.2011 a avut loc o întrunire la nivelul comisiilor metodice în care s-a făcut analiza rezultatelor globale ale claselor, problemele tipice și modul de acțiune didactică ce v-a fi aplicat în timpul anului școlar pentru a asigura normalitatea procesului educativ.

Rezultatele obținute de elevi nu vor fi făcute publice, dar se vor comunica părinților în timpul unor întâlniri individuale în care vor mai fi discutate și măsurile ce se impun pentru susținerea elevului de către familie și planul de acțiune propus de profesori pentru remedierea deficiențelor, asigurarea progresului școlar și stimularea performanței.

În ultimele săptămâni ale semestrului al doilea, se vor organiza în școala noastră testările finale, după o procedură asemănătoare celei folosite la testele inițiale. Situația comparativă a rezultatelor obținute de elevi la cele două testări (inițială și finală) reprezintă unul dintre indicatorii vizați de fișa postului cadrelor didactice și a directorului.

Oameni din Primăria noastră

INTERVIU REALIZAT DE MONICA GAIȚA

(urmăre din nr. trecut)

Mama a trei fete, referentul superior al Primăriei Banloc, Viorica Malcoci vorbește cu mândrie despre fetele ei.

► Una mi-a călcat pe urme, cea mare, lucrează în Primărie, ce-a mijlocie lucrează la Spitalul din Jebel, iar cea mică a terminat anul acesta masteratul la Română și a început o altă facultate.

V-ați dori să rămână și ele în Banloc?

► Pe cea mică nu pot să o înduplec, nu își dorește, celelalte două sunt căsătorite în afara localității, sper măcar nepoții să vină aici la școală. Nu a fost greu să fiu mamă a trei fete, dar nici ușor. Nu este ușor să le crești, să le școlești pe toate trei, să le faci nuntă la două dintre ele.

Aveți un mesaj pentru locuitorii Comunei Banloc?

► Desigur, să păstreze ceea ce s-a făcut, să se păstreze ordinea și să ne bucurăm și pe viitor de sprijinul lor.

Banloc este mereu acasă pentru mine

Foaia de Remetea Mare

Pagină editată de Primăria Remetea Mare ■

CENTENARUL BISERICII DE LA REMETEA MARE

ANGELO NEICU

În data de 2 octombrie, Biserica comunei noastre care poartă hramul "Adormirea Maicii Domnului" a împlinit un secol de la zidire. În urmă cu 100 de ani, Biserica "Adormirea Maicii Domnului" a fost sfințită. Realizată sub coordonarea arhitectului Ștefan Toth, biserica a costat 27.000 de coroane la acea vreme.

Preasfințitul Paisie Lugojeanul a fost prezent în mijlocul credincioșilor cu această ocazie și a oficiat Sfânta Liturghie, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, în prezența reprezentanților autorităților locale și județene, precum și a numeroși credincioși. Soborul slujitorilor a fost condus de pr. Marius Sfercoci, inspector eparhial, și alcătuit din pr. paroh Ștefan Goanță, pr. Vasile Cio-

tău, slujitor al parohiei, precum și preoți de la parohiile învecinate. După slujbă, PS Paisie Lugojeanul a binecuvântat și sfințit două troițe. Una dintre ele a fost ridicată în memoria eroilor căzuți în timpul celui de-al Doilea Război Mondial de fiul comunei Horațiu Rada și familia, iar o a doua, dedicată trecerii a 100 de ani de la zidirea bisericii parohiale, ridicată de fiul comunei Titu Bojin și familia.

ANSAMBLUL "FLORI REMETE-NE"

ANA-MARIA POPA

În această lună se împlinesc 3 ani de când ansamblul care ne cinstește dansul și portul din Remetea Mare a fost înființat.

Este un ansamblu care, față de altele consacrate la noi în Banat, este încă la începuturi. Claudiu Glatt, instructor-coregraf al ansamblului este însă optimist, spunând că a dat peste o generație de copii foarte talentați. Acest lucru este confirmat de faptul că, după 7 luni de la prima repetiție, Ansamblul "Flori Remeteșene" a participat la etapa județeană a Festivalului Concurs "Lada cu zestre" unde a obținut locul 4 la secțiunea "Dans popular autentic".

Față de momentul în care au fost puse bazele ansamblului, cu 20 de copii, numărul lor a crescut considerabil, existând mulți doritori. Până la sfârșitul anului 2008, la 2 luni după ce a fost format, număra deja 60 de copii, la sfârșitul anului 2009 numărul a crescut la 74 pentru ca, la sfârșitul anului 2010 ansamblul să însumeze 96 de membrii activi. Copiii sunt împărțiți pe trei grupe, în funcție de vârstă, la fel ca și clasele unei școli, astfel că, în prezent vorbim despre grupa 1-4, grupa 5-8 și grupa 9-12. După un an de la prima participare la Festivalul Concurs "Lada cu zestre", cu generația de seniori 9-12, s-a reușit punerea în scenă a unui obicei de nuntă, originar din Remetea Mare, cu elemente unice care nu se regăsesc în alte zone. (va urma)

MONICA GAIȚA

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL "BUSUIOCUL REMETEȘAN" 2011

Oamenii și-au întors fața către tradiții, origini, către folclor

Vom continua și în acest număr cu informațiile despre Festivalul Internațional "Busuiocul Remeteșan" pentru că, judecând după anvergura evenimentului și personalităților care au urcat pe scenă - atât ale vieții culturale, cât și ale vieții politice județene -, am putea vorbi despre eveniment până la ediția următoare, fără a epuiza subiectele. Luna aceasta, pentru cititorii Revistei "Banatul", jurnal al primăriilor din Banatul Istoric, vom publica interviul realizat cu domnul Claudiu Glatt, cel care, împreună cu soția sa, Laura Glatt și echipa de la Asociația "Salvați-i pe cei singuri" au gestionat desfășurarea evenimentului într-un mod mai mult decât lăudabil.

Ne aflăm alături de dumneavoastră la cea de-a treia ediție a Festivalului Internațional "Busuiocul Remeteșan", un eveniment care deja are o tradiție și este apreciat. Cu anii, vine și experiența, iar lucrul acesta se vede cu ochiul liber. Dar, până să ajungem la ceea ce este astăzi, spuneți-ne, de unde ideea de a organiza acest festival?

► În primul rând, vreau să menționez că organizator este prea mult spus. Organizator principal este Clubul Rotary Timișoara Cetate, care, încă de la prima ediție a festivalului ne-a fost alături atât spiritual prin membrul Clubului, Horațiu Rada, fiu al comunei Remetea Mare, cât și financiar, printr-un aport substanțial. Alături de Clubul Rotary Timișoara Cetate, am primit un sprijin important de la Primăria Remetea Mare și Asociația "Salvați-i pe cei singuri" - în care sunt membru cu drept de vot. De asemenea, în calitate de parteneri permanenți încă de la prima ediție, menționez Cons Electricitate Instal și pe domnul Titu Bojin, fiu al comunei Remetea Mare. Ideea festivalului a pornit în momentul în care am văzut amploarea pe care a luat-o în localitatea noastră formarea unui ansamblu, ansamblu de care ne ocupăm eu și soția mea, Laura Glatt, eu fiind instructor-coregraf, iar ea instructor. La această inițiativă părinții au fost deosebit de receptivi, autoritățile locale la fel. Am format ansamblul și am participat cu el în județ și afara județului la diferite evenimente, moment în care am constatat cu bucurie că oamenii și-au întors fața către origini, tradiție, către folclor. Acela a fost momentul în care am hotărât că și noi putem pune bazele unui eveniment, să organizăm un festival de mare anvergură care, ulterior, a atras după el multe altele în diferite localități timișene. (va urma)

CLASA I DE LA ȘCOALA CU CLASELE I - VIII REMETEA MARE

CİRDEI SIMONA - ÎNVĂȚĂTOARE

Pătraș Raul
Puiu Denisa Maria
Glatt Carina Maria
Buncianu Eduard Silviu
Molnar Ionuț Dorian
Ursădan Ionuț Sebastian
Samoilă Ștefan

Beleag Miruna Maria
Istoc Andreea Cristina
Ciobanu Alexandru Nicolas
Tălpău Vlad Daniel
Sbera Ricardo Florin
Gyulai Dan Claudiu
Pap Cristian Marius

Sanda Raluca Adina
Pricop Flavius Raul
Chihaiă Călin Fernando Miodarg
Vuc Paul Patrick
Orban Yanis Mihai
Hitt Alexandru Darius
Mureșan Amalia Simona Mihaela

Foaia F de Coșteiu

Pagină editată de Primăria Coșteiu ■

CÂNTEC, JOC ȘI VOIE BUNĂ LA COȘTEIU

SIMONA IANCU

Într-o frumoasă zi de duminică, 25 septembrie, Coșteiu a fost îmbărcat în straie de sărbătoare odată cu cea de-a V-a ediție a "Festivalului de Folclor interjudețean". Printre invitații de seamă s-au numărat Ansamblul "Armenișana" din Armeniș, județul Caraș-Severin, iar de peste hotare, tocmai din Serbia, Ansamblul "Izvor Nakovo" din localitatea Nakovo. Debutul festivalului a avut în prim plan Ansamblul "Florile Stăvilărilor" din Coșteiu, condus cu pasiune și dăruire de doamna Lili Carebia. Pe lângă programul de dansuri, pe scenă a urcat și îndrăgita doamnă Elena Jurjescu-Todi alături de alți interpreți precum Desanca Lalici, Denisa și Sabrina Danciu, Maria Verjel, Marius Matei, Elena Timariu, Fabiana Stroe, Ionică Ivan, Marius Pop și Monica Ștopoane. Orchestrația a fost asigurată de Ansamblul de instrumentiști din Coșteiu compus din Petrică Petrescu, Alin Petrescu, Daniel Petrescu și Gabi Novăcescu. Prinși în mrejele cântecului și dansului popular, locuitorii comunei Coșteiu au rămas până târziu în noapte în compania artiștilor prezenți.

► Oaspete de vază pe scena Coșteiului: Elena JURJESCU

Impresii la "cald"

Opinii CONSEMNAȚE DE MONICA GAIȚA

După încheierea "Festivalului de Folclor interjudețean", după o zi care a stat sub semnul distracției, cântecului și jocului popular, pentru cititorii noștri am interviuat câțiva dintre participanții de seamă ai evenimentului.

"LA COȘTEIU TOATE EDIȚIILE AU FOST LA LOC DE FRUNTE" **ADRIAN AVRAM, preot paroh Sâlha**

Sunt bucuros că s-a organizat la noi în comună un asemenea festival, mai ales că s-au implicat mai multe județe și ne-am extins chiar în afara granițelor țării. Este un lucru deosebit pentru că se încearcă revigorarea tradițiilor noastre care ne mențin ca entitate și fac cinste poporului român. Este o bucurie deosebită să vezi tineri purtând costumul nostru național cu mândrie, cum ies pe scenă și duc tradițiile noastre bănățene la loc de frunte. Eu zic că este o zi deosebită, o seară reușită. Și celelalte ediții au fost la loc de frunte, dar, întotdeauna, experiența își spune cuvântul și cu cât însumăm mai multe ediții, parcă totul este mai aproape de perfecțiune. Eu veghez asupra vieții spirituale a locuitorilor, dar judecând după organizare și programul care s-a derulat pe scenă, domnul primar Petru Carebia veghează asupra tuturor aspectelor vieții comunității. Asta mă face să spun vorbe frumoase la adresa sa și nu sunt vorbe goale. De când domnia sa este primar și doamna Liliana Carebia lucrează ca referent, comuna a înflorit. Să luăm drept exemplu doar Căminul Cultural al comunei, în care ne aflăm. În momentul de față deservește și drept primărie, pe lângă faptul că este cămin cultural, dar ani de zile, această clădire a fost o ruină. Pe lângă aceasta, doamna Liliana Carebia a scos Coșteiu din anonim, prezentând portul nostru, frumoasele obiceiuri și dansuri la toate festivalurile și concursurile unde ne-a reprezentat. Acum, am înțeles că Ansamblul "Florile Stăvilărilor" s-a calificat și la Festivalul Concurs "Lada cu zestre", dar diplomele din holul căminului vorbesc de la sine despre munca susținută a doamnei Carebia. Spun asta pentru că și eu lucrez cu oamenii și știu că nu este ușor. Un profesor pe care-l aveam în liceu spunea că dacă unui fier nu reușești să-i dai forma dorită la rece, îl bagi în foc și-l modelezi. Ei bine, cu oamenii trebuie să fie atenți și să găsești modalitatea de a-i mulțumi, de a-i face să colaboreze, să lucreze ca un tot.

"ANSAMBLUL A FOST ÎNFIINȚAT DE MINE, ÎN 2002" **PETRU CAREBIA, primar Coșteiu**

Sunt foarte mulțumit de felul în care a decurs organizarea "Festivalului de Folclor interjudețean" și totodată m-am bucurat de prezența invitaților în număr atât de mare, așa cum cred că și-ar dori fiecare primar să aibă la el în comună. Este o vorbă în popor care spune că "Omul sfințește locul". Cei care nu realizează activități culturale și nu sprijină viața culturală invocă lipsa fondurilor. Nu există așa ceva, există numai nu vreau, nu și nu pot. Ansamblul cu care astăzi ne-am mândrit pe scenă, "Florile Stăvilărilor Coșteiu" a fost înființat de mine în anul 2002, pe vremea când eram consilier la primărie. A fost o inițiativă luată pe cont propriu în urma unei experiențe de 20 de ani în dansuri. Eu vin dintr-o localitate de munte din județul Caraș-Severin unde dansul este pe primul loc. În punerea bazelor acestui ansamblu am plecat de la premisa că și în comuna în care îmi desfășor activitatea ar trebui să insistăm pe această latură. La început, imediat după înființare, făceam repetiții într-un cămin vechi cu primii copii care s-au înscris. În momentul acela era un grup mai mic, dar am început să ieșim în lume și să onorăm invitațiile care ni s-au lansat. În 2004, când am ajuns primar, am dat o mai mare atenție ansamblului, am comandat costume, iar acum am ajuns să ne bucurăm de un număr tot mai mare de copii și de reprezentații tot mai reușite. Sunt mândru că putem să ne prezentăm pe scenă și să lăsăm o impresie bună. Încercăm anual să-i răsplătim pe tinerii care activează la ansamblu, "remunerația" din acest an constând într-o excursie la Băile Herculane. Pentru edițiile viitoare tot ce îmi doresc este să fim cu toții sănătoși, omul sănătos poate realiza multe. Anul viitor vom face festivalul în iunie, după alegerile pe care sper că le vom trece cu bine și vom încerca de la an la an să fim tot mai bine pregătiți, cu un număr tot mai mare de participanți. Față de anul trecut, din punct de vedere financiar am dat o mai mare importanță festivalului din acest an. Trebuie să sprijinim activitatea culturală. Când eu am venit în Coșteiu, în urmă cu 24 de ani, nu exista niciun fel de activitate culturală. Toți trebuie să înțelegem că avem nevoie de acest lucru, de tradiții, de folclor, de cultură. Trebuie să păstrăm ceea ce părinții și bunicii noștri ne-au transmis din generație în generație, pentru a nu ne pierde identitatea ca popor.

Foaiia F de Făget

Pagină editată de Primăria Făget ■

ANA ELENA CHIRALI - ELEVA DE 10 PE LINIE DE LA LICEUL "TRAIAN DUIA" DIN FĂGET

ELENA DICA

La evaluarea națională, a luat nota 10. Continuă liceul la Făget și dorește să facă medicina la Cluj. Timișul a avut două eleve de 10 la evaluarea națională: pe ea și pe o elevă din Buziaș.

De circa opt ani, iarnă, vară, Ana Elena Chirali face naveta din Margina la Făget. Nu s-a plâns niciodată de acest lucru. A avut rezultate foarte bune la școală, având 10 media generală pe clasele V - VIII. Familia a fost mereu alături de ea. Tatăl, preot în Margina și mama, (acum nevăzătoare), i-au insuflat dorința de a reuși prin propriile forțe, de a învăța, de a respecta și de a se face respectată pentru rezultatele ei. La cele două probe de la evaluarea națională a luat 10. Secretul ei? "Pentru evaluarea națională nu m-am pregătit în mod special, deoarece am învățat totul pe parcursul anilor și am prins repede la ore. Dumnezeu m-a înzestrat cu inteligență astfel că am capacitatea de a învăța foarte repede și fără prea mare efort. Pentru examen doar am repetat materia claselor V-VIII,, spune Ana Elena Chirali. A luat parte la multe concursuri școlare. "Încă din clasele mici particip la numeroase concursuri și olimpiade de unde m-am întors cu multe premii. Cred că cele mai importante concursuri la care am reprezentat liceul din Făget au fost faza națională a olimpiadei de chimie unde am obținut mențiune, faza națională a concursului "Cangurul" (în clasa a VI-a) la matematică unde am luat premiul II. În clasa a VII-a am obținut premiul III la disciplina limba și literatura română. Am colaborat câțiva ani și la Radio Timișoara, în cadrul emisiunii "Piti show" spune eleva de 10 a liceului făgețean. E o adolescentă ca oricare alta la vârsta ei. Cu pasiuni, cu aspirații. "Îmi place să călătoresc, să citesc, să ascult muzică, să cânt la chitară și, nu în ultimul rând, să fac sport. Din clasa a VIII-a fac și Școala populară de artă pentru a învăța să cânt la chitară mai bine".

O ÎNTREBARE PE LUNĂ, PENTRU PRIMARUL NOSTRU

Adela ZAMFIRESCU

Despre omul cu care m-am întâlnit în acest început de toamnă frumoasă, domnul Vasile TODI, președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, scria în numărul din iulie al jurnalului „Banatul”: „Am cunoscut într-un oraș din Țara Banatului, un dascăl de matematică politicos ca un om având conștiința propriei valori, modest ca un poet și gospodar ca un pogan. Numele său? Marcel Avram, edilul orașului Făget.” Ei bine, pentru dumneavoastră, cititorii jurnalului „Banatul”, am stat de vorbă cu domnul primar Marcel Avram, despre care președintele nostru, al jurnaliștilor din Banatul istoric, spunea că are „destinul împletit cu acela al urbei în care trăiește.”

Am văzut o splendoare la Făget care onorează orașul, onorează edilul. Este vorba de Centrul Civic al orașului, o investiție remarcabilă, realizată sub administrația dumneavoastră. V-aș ruga, dincolo de orice modestie ipocrită, să vorbim puțin despre Centrul Civic.

► Ideea am avut-o mai demult, tot m-am gândit la necesitatea unui asemenea loc, un loc de promenadă pentru locuitorii Făgetului, dar, din păcate, ne-au lipsit fondurile. Lucrările au început încă din 2009 cu reabilitarea clădirii istorice Casina unde înainte a fost, rând pe rând, casino, cinematograful, facultate, acum urmând să avem acolo muzeul Făgetului. Reabilitarea a fost făcută în regim propriu și încet, încet, am pornit să lucrăm la trotuar, am început pavajele pentru ca restul lucrărilor să rămână pe acest an. Anul acesta am tras, într-adevăr, mai tare, pentru că am dorit să finalizăm lucrările până la rugă. Au fost efectuate lucrări de pavaj, amenajare de spații verzi, cele două foisoare, montare de bănci, montare coșuri de gunoi și realizarea unei toalete publice - cerută de cetățeni de ani de zile. Pe lângă asta, mai avem o fântână superbă și un ceas montat în Centrul Civic, zicem noi. De asemenea, au mai fost realizate două fântâni de apă potabilă. Dacă veți sta pe o bancă acolo puteți vedea oamenii care vin să-și ia apă, mulți spunând că este cea mai bună apă din Făget. Forajele sunt realizate la 135 de metri și avem certificat de garantare a calității apei, analizele apei la zi și avem și cetățenii care s-au obișnuit să consume apa de aici. În Centrul Civic am interzis cu desăvârșire circulația cu biciclete și motorete, fiind un loc de promenadă unde făgețenii vin să se plimbe, părinții își aduc copiii să se joace. Eu pot vorbi jumătate de oră despre Centrul Civic, dar cred că ceea ce veți surprinde într-o poza va spune cât o mie de cuvinte.

FLACĂRA FĂGET ȘI DEBUTUL ÎN DIVIZIA C

GRAȚIAN NEAMȚU

Euforia promovării în liga a III-a a trecut. Lotul antrenat de principalul Adrian Săvoiu și secundul Petre Narcis s-a reunit. Seriozitate, disciplină și profesionalism - sunt atribuțiile cu care jucătorii, banca tehnică și conducerea abordează pregătirile pentru debutul în Divizia C, care va avea loc pe data de 19 august, pe teren propriu.

După o binemeritată vacanță, fotbalistii de la Flacăra Făget au început pregătirile. Fată de meciul de baraj de la Arad, lotul prezent la reuniunea din 4 iulie a suferit modificări.

JUCĂTORII PREZENȚI LA STARTUL ANTRENAMENTELOR SUNT URMĂTORII:

Portari: Iacob, Rădulescu și Butoi (junior de 16 ani de la Electrica 1869 Timișoara) Fundași: Telescu, Burduhos, Gălan, Demian (de la Timișul Șag, fost jucător la Poli și UTA), Mateș (junior 18 ani de la LPS Banatul) Mijlocași: Deac, Popovici, A. Ilie, Șuleap (Botoșani), Popescu (Mama Mia Becicherecu Mic), Jichici (junior 16 ani de la Electrica 1869 Timișoara).

Atacanți: D. Rațiu, Boghian, Radu (junior 18 ani, de la CSS Bega Timișoara). Banca tehnică: antrenor principal Adrian Săvoiu; antrenor secund Narcis Petru; antrenor cu portarii Ionut Iacob.

Președinte ACS Flacăra Făget: Marian Trăiculescu.

Vicepreședinte ACS Flacăra Făget: Claudiu Avramescu

Vicepreședinte ACS Flacăra Făget Organizator competiții: William Harasim, care 1-a înlocuit pe Elty Neagoe. Nu mai fac parte din lot jucătorii: Ghe-ju, Oberșterescu, Bungău, Rahovan, Glava, Ahrițculesei. De asemenea, un număr de șase juniori sunt în probe. ACS Flacăra a disputat deja un prim meci amical, în deplasare, la Becicherecu Mic, cu Nuova Mama Mia din localitate, partidă soldată cu o înfrângere. Scorul înregistrat după 90 de minute: 1-3 (a marcat Boghian)

Noutatea cea mai mare este că nou promovată în divizia C a devenit club profesionist afiliat la FRF, cu denumirea ACS Flacăra Făget.

► Laurențiu Telescu, căpitanul echipei

Relaxare la orice/
fiecare sfârșit de
săptămână
Stare de bine, stare de
normalitate
Generator alternativ
de energie pentru
întreaga săptămână

CURA DE WELLNESS PENTRU WEEK-END COMPLEX HOTELIER PARC***

245 lei/persoană/pachet

SERVICIILE HOTELIERE INCLUSE ÎN PACHET:

2 nopți cazare cu mic dejun tip buffet
masă în cont
pachet wellness

PACHETUL DE WELLNESS CUPRINDE:

piscină și saună
acces în sala de fitness

LA CERERE OFERIM:

dejun – 30 ron/persoană/zi
proceduri suplimentare

MENȚIUNI:

onorarea solicitărilor se face în limita camerelor
disponibile
procedurile se fac în zilele de vineri și/sau sâmbătă
pachetul de servicii are TVA inclus
taxa de stațiune, de 3 ron/persoană, se achită la recepție
pachet pentru regim de single: **285 ron/pachet**

INFORMAȚII SUPPLEMENTARE ȘI REZERVĂRI:

Telefon: 0256/321.320

Fax: 0256/321.581

GSM : 0755.080.094

E-mail: rezervari@buzias.ro sau statiunemarketing@buzias.ro

O SAPTĂMÂNĂ LA BUZIAȘ! HOTEL PARC***

845 LEI/PERSOANĂ/PACHET

PACHETUL INCLUDE URMĂTOARELE SERVICII HOTELIERE:

CAZARE ÎN CAMERĂ DUBLĂ /SINGLE CU MIC DEJUN BUFFET ..... 6 NOPTI
DEJUN ȘI CÎNĂ ÎN SISTEM FIȘĂ ÎN ..... 6 ZILE
TRATAMENT LA ALEGERE ..... 5 ZILE

PENTRU CONSULTAȚIA MEDICALĂ SE PERCEPE UN TARIF
DE 20 LEI/PERSOANĂ ÎN CAZ CĂ NU ESTE PREZENTAT
BILETUL DE TRIMITERE DE LA MEDICUL DE FAMILIE.
GRUPE DE AFECȚIUNI CE SE POT TRATA: cardiovasculare,
digestive, circulatorii, neurologice.

MENȚIUNI:

Zilele de intrare sunt duminică sau luni dimineața, pentru a avea
continuitate la procedurile de tratament.
Pachetul de servicii poate fi oferit și pentru 12 și respectiv 18 zile.
Solicitările se confirmă în limita locurilor disponibile.
Baza de tratament vă pune la dispoziție: jacuzzi, duș subacval,
hidroterapie, masaj terapeutic, de relaxare, de tonifiere, kinetoterapie,
saună, fizioterapie, aplicații locale cu ceară de albine, terapie manuală,
drenaj limfatic, băi galvanice.
Oferim pachetul și în regim de single. VALOARE PACHET 965 LEI.
La cerere putem oferi pachetul în regim de demipensiune. VALOARE
PACHET 725 LEI, respectiv 845 LEI în regim de single.
Oferim pachetul pentru cazare cu mic dejun inclus + tratament la tariful
de 605 LEI/pers respectiv 725LEI în regim de single.
Acces în sala de fitness GRATUIT.
ACCES ÎN PISCINA HOTELULUI, TARIF DE 70 LEI/PERSOANĂ
Accesul în piscină este inclus în pachet NUMAI dacă nu se optează
pentru alte proceduri de tratament.
Taxa de stațiune 2,5 LEI/persoană.
Pentru informații suplimentare și rezervări:
Telefon recepție hotel 0256.321.320 sau 0755.080.094
E-mail rezervari@buzias.ro; statiunemarketing@buzias.ro
www.buzias.ro

**OFERTA ESTE VALABILĂ ÎN PERIOADA
15 IANUARIE - 15 DECEMBRIE 2011**

Stația I.T.P. din cadrul R.A.T. Timișoara efectuează inspecții tehnice
periodice la cele mai bune prețuri de pe piață. Inspecțiile se fac la
următoarele categorii de autovehicule:

- autovehicule cu masă tehnică max. autorizată sub 3,5 t;
- autovehicule cu masă tehnică max. autorizată peste 3,5 t;
- remorci și semiremorci cu sistem de frânare;
- remorci cu frânare inerțială;
- remorci fără sistem de frânare;
- vehicule care dețin C.I.V și sunt înregistrate pe primărie.

De asemenea, efectuăm și verificări în urma ieșirii din reparație la
vehiculele aparținând terților care prezintă o comandă scrisă (conform
RNTR-1).

Ne găsiți în fiecare zi de luni până vineri de la 9 la 17 în Bvd. Dâmbovița,
nr. 1/3, în depoul R.A.T.T., lângă centrul Alfa. Pentru detalii suplimentare
vizitați www.ratt.ro sau apelați 0356 803 702 – Stația ITP R.A.T.T.

Tarifele inspecțiilor periodice
(cu T.V.A.)
sunt următoarele:

CATEGORIE	Tarif lei	Tarif re- verificări siguranță (35%)	Tarif re- verificări poluare (25%)	Tarif re- verificări altele (10%)
Autoturism	80	30	20	8
Autoutilitară, microbuz sub 3,5 t inclusiv	100	35	25	10
Autovehicul peste 3,5 t	120	40	30	15
Remorcă și rulotă fără sistem de frânare	60	21	0	6
Remorcă și rulotă fără sistem de frânare sub 3,5 t inclusiv	80	30	0	8
Remorcă și semiremorcă peste 3,5 t	160	60	0	20

Foaia de Tomnatic

Pagină editată de Primăria Tomnatic ■

TOMNATIC, CEL MAI MARE SAT „FRANCEZ” DIN BANAT

Cristian Liviu MOSOROCEANU

Comuna Tomnatic, este atestată documentar în urmă cu mai bine de 250 de ani, ca urmare a aşezării pe vatra actualei localităţi a populaţiei germane. Anterior, aici a existat o comunitate de români şi sârbi. Odată cu recucerirea Banatului de sub stăpânirea turcească, la 1716, a început colonizarea regiunii. La Tomnatic au fost colonizaţi locuitori din zona Alsacia-Lorena, în majoritate francezi. Acest lucru explică frecvenţa cu care se întâlnesc numele de familie de origine franceză. 62% dintre primii colonişti veneau din zona Chateau-Salins din Franţa (la graniţa cu Germania), 8% din Luxemburg, 5% din regiunea Baden, 5% din Bavaria, iar restul din alte zone ale Germa-

niei. Tomnaticul a fost pentru o bună perioadă de timp cel mai mare sat "francez" din Banat. Cu timpul s-a produs o asimilare a francezilor din partea germanilor, astfel că, spre sfârşitul secolului XIX nu mai existau locuitori care să vorbească numai limba franceză. În afara câtorva cuvinte de origine franceză care s-au încetăţenit în vocabularul local, foarte puţin a mai rămas din originea franceză a satului.

Localitatea s-a numit iniţial Triebswetter. În 1920 a luat actualul nume românesc. A făcut parte din comuna Lovrin. Comuna Tomnatic a fost reînfiinţată în baza Legii nr.84/2004, desprinzându-se de comuna Lovrin.

"Nimic nu-i mai greu de iertat decât meritele altuia."

Dialog consemnat de GRAŢIAN NEAMŢU

Sunteţi domnişoară Ana-Maria Cotoşpan - director al Departamentului de Publicitate al jurnalului „Banatul” - prezentă la „Ruga de la Tomnatic.”
▶ O rugă care demult nu a mai fost ținută.

lată că s-a reînnoadat tradiţia...

▶ Da, s-a reînnoadat datorită unui om care iubeşte Tomnaticul ca pe propria casă şi pe care – spre cinstea sa – Tomnaticul îl iubeşte la fel.

Domnul primar!

▶ Exact, domnul Dănuţ Miculescu a făcut eforturi excepţionale pentru ca în acest an Tomnaticul să aibă nede. Am fost martor ocular, la câteva din apelurile sale, făcute din dorinţa de a ţine această aleasă sărbătoare. Şi ce mi s-a părut extraordinar este faptul că domnul primar a reuşit să-l convingă pe domnul deputat Alin Popoviciu să fie naşul rugii. Demers nu uşor.

A ieşit bine?

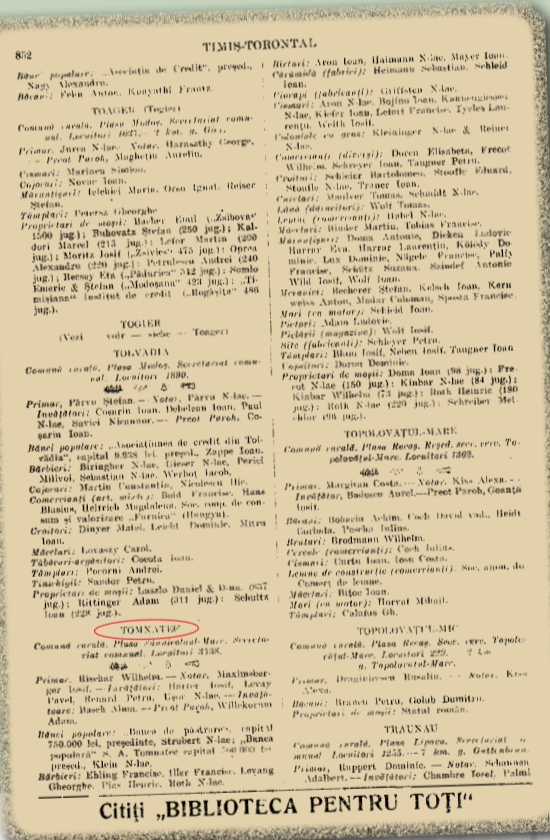
▶ Din punctul meu de vedere a ieşit, ca să repet vorbele dumneavoastră, foarte bine. Şi asta o spun eu, ca fiică a Caraşului cel iubitor de nede. Sigur, peste tot - vorba domnului Vasile Todi - sunt guri strâmbe, inşi care nu acceptă frumosul, dacă acel frumos, nu aparţine partidului lor.

Invidia, domnişoară director...

▶ Invidia domnule Neamţu, boala fără leac a românului... Dar, peste tot, din păcate, întâlnim oameni care ne conving cotidian că nimic nu-i mai greu de iertat decât meritele altuia.

TOMNATIC, AŞA CUM ÎL ÎNTÂLNESC AMERICANII LA BIBLIOTECA CONGRESULUI S.U.A

Daniela DOHOTARU

Românii şi numai ei, aflaţi în vizită la Biblioteca Congresului S.U.A., pot întâlni comuna noastră în Anuarul Socec al României Mari, 1924-1925 aflat la Biblioteca Congresului S.U.A. Publicăm alăturat pagina din "Anuarul Socec", unde poate fi întâlnită şi comuna noastră.

DIN ALBUMUL CU POZE AL COMUNEI TOMNATIC

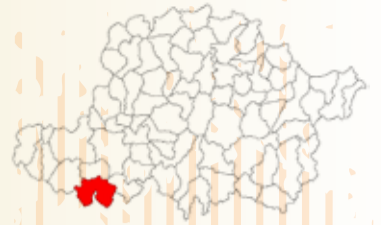
8 septembrie 2011, Ruga renăscută a Tomnaticului.

Scursurile neamului românesc, comuniştii, au urât toată existenţa lor, pământul Banatului şi pe locuitorii săi. Priviţi cu atenţie tristeţea pustie a acestei femei din Tomnatic aflată în vecinătatea bordeiului şi veţi pricepe de ce Banatul nu a fost niciodată „roşu”.

Foaia de Vinga

Pagină editată de Primăria Vinga ■

Oameni din Primăria noastră

INTERVIU REALIZAT DE MONICA GAIȚA

(urmare din nr. trecut)

Ce face referentul Primăriei Vinga, Victor Cociuba în timpul liber? Îmi vorbești despre pasiunea de a colecționa. De unde această pasiune și când a început?

▶ A început de tânăr, am început cu colecția de timbre, cum era pe vremea aceea. Colecționarea de timbre era o pasiune clasică a majorității românilor, până la revoluție. După aceea am început să colecționez obiecte arheologice, poze vechi cu vingani de-ai mei, vederi vechi, pasiune care, în termeni de specialitate, se numește cartofilie. Domeniul cartofiliei este extrem de vast și putem să discutăm ore în șir fără a-l epuiza. Totul a început de la dorința de a surprinde imaginea Vingăi din cele mai vechi timpuri în cărți poștale.

Din punct de vedere cronologic, ce înțelegeți prin cele mai vechi timpuri?

▶ Începând cu prima vedere din Vinga. În România, cea mai veche carte poștală înregistrată este la Sibiu, din 1893. Acum, lucrurile acestea sunt relative. Spre exemplu am învățat că prima linie de cale ferată din România a fost construită între Giurgiu și București. Da, dar care România? Cea de atunci sau cea de acum? Dacă luăm România actuală, prima linie ferată a fost construită în Banat.

Deci tot Banatu-i fruncea?

▶ Întâmplător sau nu, da, tot Banatu-i fruncea!

Totuși, nu ne-ați spus când a apărut prima carte poștală cu Vinga...

▶ Înainte de Primul Război mondial și reprezintă gara din Vinga cu multe personaje pe peron. Acum câteva luni, în 6 aprilie, am participat la sărbătoarea de 140 ani de la inaugurarea căii ferate între Arad și Timișoara și a fost

Întâmplător sau nu, da, tot Banatu-i fruncea!

Victor Cociuba - referent

prezentată acolo această carte poștală. Până atunci a existat cale ferată la Arad și Timișoara, dar erau legate separat cu linii din Ungaria. În 1871 s-a făcut pentru prima dată legătura între Arad și Timișoara. Evenimentul a fost unul deosebit, organizat de Arad. Trebuia făcut în Timișoara, dar meciul Poli-UTA pare să se desfășoare în toate domeniile. Eu am pus la dispoziția organizatorilor niște materiale și aceștia au realizat un material, ca un fel de diplomă pe care apărea gara din Timișoara, cea din Vinga și cea din Arad.

Dețineți multe cunoștințe istorice, de unde atâta dedicare în cunoașterea istoriei locale și nu numai?

▶ Probabil că vine de la calitatea de colecționar. De multe ori am aflat de la colecționari date istorice neștiute un istoric sau un muzeograf. Mergând pe o filieră foarte îngustă, se specializează pe această linie. Ca și colecționar, pentru a-ți justifica colecția trebuie să o încadrezi în timp. În mod oficial, în cărțile de istorie găsim date despre evenimentele cele mai importante, dar acestea nu merg în profunzime, pe un anumit domeniu, sunt generale.

Dați-ne un exemplu de reper istoric pe care nu l-am găsi într-o carte de istorie.

▶ Primul timbru realizat în 1840, iar în zona noastră, a Banatului, în 1850, prin intermediul austriecilor. Acestea sunt date lesne de aflat, dar ceea ce nu puteți afla dintr-o carte de istorie este că Mănăștiurul a avut oficiu poștal cu 100 de ani înaintea Vingăi. Asta înseamnă că drumul postal nu trecea pe aici, ci prin Mănăștiur. Cum am mai spus, studiind istoria cartofiliei sau istoria poștală aflu informații pe care nu le-aș găsi în cărțile de istorie.

VINGANII, CU FRICA LUI DUMNEZEU DIN CELE MAI VECHI TIMPURI

Un pământ cu binecuvântarea lui Dumnezeu, așa poate fi numită Vinga care încă din 1749 - când bulgarii asupriți de dominația otomană s-au stabilit aici - a fost construită o biserică și o mănăstire. Stabilindu-se definitiv în zonă și profitând de o viață mai liniștită, bulgarii încep să prospere și să se dezvolte numeric, astfel că, după un secol și jumătate colonia lor număra cca. 5000 de suflete, iar biserica între timp a devenit prea mică.

REITER EDUARD - ARHITECTUL CATEDRALEI NOASTRE

În anul 1880 la o adunare obștească se propune și se aprobă ridicarea unei noi biserici mai mari și mai încăpătoare. Se acceptă proiectul, în stil neogotic, al arhitectului Reiter Eduard din Viena. Așa au fost puse bazele Bisericii Romano-Catolice "Sfânta Treime" din Vinga. Încep pregătirile și se adună fondurile necesare, din contribuția lor benevolă, timp de zece ani contribuind la pregătirea materialului necesar construcției. Prelucrează cărămida manual, cca. 3.000.000 bucăți, arzându-o în cuptoare aflate la marginea localității. La 30 iunie 1890, deschid lucrările, conduși de ing. Antony Toma și Hostalek Carol, prin depunerea pietrei de temelie în fundația turnului drept, la 6

m adâncime. Toată suflarea participa la această lucrare. Însuflețiți cu un zel uimitor, ca un harnic roi de albine, zilnic trudesc cca. 15-45 meseriași și 50-150 credincioși voluntari.

La 14 august 1891 crucile deja strălucesc în vârful turnurilor, iar clădirea este acoperită. După alte zece luni, lucrarea este finalizată. Cu o bucurie și satisfacție nemărginită, la 12 iulie 1892 participă cu toții la sfințirea și inaugurarea noii biserici, oficiată de episcopul Dessewffi Alexandru.

CLOPOTE TOPITE PENTRU... RĂZBOI

Clădirea are formatul unei cruci duble, având următoarele dimensiuni: - înălțimea turnurilor de 65 m, înălțimea clădiri 36 m, lungimea 63 m, lățimea 25 m.

Interiorul este dotat cu nouă altare, împodobite cu 43 de statui din lemn. Toate acestea sunt executate de societatea sculptorului tirolez Rungaldier Iosif. Manopera este suportată pentru altarul principal "Sf. Treime", altarul "Sf. Cruci" și "Sf. Iosif" de administrația primăriei locale, altarul "Maica Domnului" de Rankov Francisc, altarul "Sf. Petru" de Augustinov Petru, altarul "Sf. Anton" de Cokanj Anton, altarul "Sf. Mihai" de Necov Bonaventura. Altarele "Inima lui Iisus" și "Maica Indurerată" de Guran Nicolaie.

Cele două candelabre din lemn sunt donate de sculptorul Rungaldier Iosif. Baptisteriul (din marmură și lemn) l-a donat episcopul Dessewffy Alexandru.

Băncile, din lemn de esență tare, 52 de bucăți, sunt lucrate și aduse din Segedin. Tâmplăria celor 4 confesionale și 22 uși (7 exterioare și 15 interioare) au fost lucrate în Vinga de Eckel Francisc. Geamurile și vitraliile sunt confecționate de Kriszter Ioan din Budapesta.

În turnul din dreapta se instalează trei clopote din fosta biserică și două aduse din Timișoara, dar în timpul Primului Război Mondial, 4 au fost cedate pentru interes militar. Au rămas doar cu primul lor clopot, având greutatea de 330 kg. De asemenea și credincioșii Bartulov Dumitru și Smok Nicolaie donează bani pentru două clopote mai mici, respectiv 236 kg și 102 kg. Orga (pneumatică) în 32 de registre, este opera lui Wegestein Lipot, montată în 1914.

Deși au trecut prin vremuri grele, vinganii, fie ei catolici sau ortodoxi, sufletește au fost mereu impulsionați prin simbolul adevărilor veșnice, sintetizate în fraza dictonului grefat pe bolta acestui impunător lăcaș spiritual, Biserica Romano-Catolică "Sfânta Treime" din Vinga: OMNIA AD MAJOREM DEI GLORIAM, - adică: TOTUL SPRE MAI MAREA CINSTE A LUI DUMNEZEU.

Fragment din "Monografia localității Vinga".
realizată de **Nedeliov Nicolaie** - fiu al comunei Vinga

Foaia de Recaş

Pagină editată de Primăria Recaş ■

Oameni din Primăria noastră

(continuare din nr trecut)

MONICA GAIȚA

S-au realizat foarte multe lucruri bune și frumoase în Recaş, numai cine nu dorește să le vadă, nu le vede

Ileana Trașcă - secretară Primăria Recaş

Majoritatea recășenilor vă cunosc de la primărie, dar despre mama Ileana Trașcă, ce ne puteți spune?

► Vă pot spune că sunt și eu ca toate mamele care își învață copii să fie cuminți, să fie respectuoși, să învețe, să muncească și să trăiască în cinste, onoare și demnitate

Care au fost bucuriile pe care le-ați avut de când lucrați în primărie?

► Au fost mai multe, dar cea mai mare bucurie a mea este realizarea carierei mele profesionale.

Ce vă bucură cel mai mult din realizările de până acum ale orașului în care trăiți și ce ați dori să se realizeze pe viitor?

► S-au realizat foarte multe lucruri bune și frumoase în Recaş, numai cine nu dorește să le vadă, nu le vede. O să-i rezerv însă domnului primar plăcerea de a le enumera în interviurile domniei sale pentru că sunt realizările dumnealui susținut de consilierii locali și personalul primăriei. Ca cetățean al orașului îmi doresc ca în viitorul cel mai apropiat să văd Recășul plin de verdeață, cu pomi ornamentali și multe, multe flori.

RECAȘ: O FRÂNTURĂ DE POVESTE CU OAMENI DE AZI ȘI DE DEMULT

VERONICA ANDRUSEAC

Despre orașelul nostru, prin vestul nu prea îndepărtat al continentului, mai circulă o vorbă plină de tâlc și care își are semnificația și în zilele noastre, anume că „Timișoara se află nu departe de localitatea Recaş”, cunoscută mai ales prin podgoriile sale atât de renumite.

Recașul este un neam cu istorie veche. Avem sentimentul rădăcinilor care se exprimă și prin solidaritatea cu obiecte în care simțim pulsul și mesajul trecutului nostru.

Și aici la noi, în această parte de lume, a înflorit un motiv literar precum acela al podului cu vechituri și al misterioaselor lăzi în care, bătrâne lucruri colbuite, declanșează amintiri și istorii nemaiauzite.

Trăim aici binecuvântați de biserică ale mai multor naționalități, sub duhul blând al înțelegerii, toleranței și al culturii adevărate, adică acele atribute care fac din vatra unei așezări un adevărat altar sufletesc.

Recașul are peste 650 de ani de atestare documentară. În atâtea secole, istoria locului a fost marcată de numeroase fapte și întâmplări, dovezile păstrate peste timp, fiind elocvente. Cum este și firesc, locul lor este în muzeul de istorie al localității. Până în anul 1990 a existat un punct muzeistic unde se adunaseră suficiente mărturii, unele de o inestimabilă valoare. Pășind cu evlavie în acest loc, ne amintim de viața, truda și lupta recășenilor, de la străbunii geto-daci și până aproape de zilele noastre. Privindu-le chipul, straiile și fără a-i uita vreodată, ne plecăm cu recunoștință în fața celor care au luminat acest colț de țară: bucurii, dureri, ceasuri de re-

striște – adevăr, căci numai adevărul durează.

Amenajat într-o impunătoare clădire, în chiar centrul civic al localității, muzeul dispune de un spațiu generos. Găzduiește la etaj în șase săli secția de istorie, iar la parter secția de etnografie, antropologie culturală, sport: obiecte, fotografii din secolele trecute, colecționate de la oamenii din zonă; documente unice despre localitate, hărți, ziare vechi de la 1800 – Albina, Libertatea, Ziar pentru petrecere și învățătură, Luminatorul, Foaia populară; liste cu deportații din Rusia, fotografii cu aceștia, pelicule care au reușit să surprindă și puterea de a zâmbi după ani de chin și suferință; poze cu trupe de teatru dintre anii 1910-1950, cu sărbătoarea etnicilor germani din 1937; corul bărbatilor croați din 1888; fotografii cu Emilia Lungu, prima femeie gazetar din Banat; prima femeie învățătoare româncă, cea care la 1874 a înființat școala de fete la Izvin; imagini cu

Recașul de astăzi și de altă dată. Această colecție a secției de istorie mai cuprinde o carte veche din 1912 în care sunt consemnate toate intervențiile pompierilor din Recaş. De atfel, la Recaş există cea mai veche formație de pompieri din această parte a Banatului. Pe lângă o expoziție de diplome, trofee, fotografii de la 1880 – 1955, obiecte de îmbrăcăminte, casca care a purtat-o primul comandant al pompierilor, steagul din 1880 – anul înființării formației de pompieri, mai deținem două obiecte prețioase: o căruță din 1905 și o mașină din 1926, cu care mergeau pompierii să lupte cu focul.

va urma

TEXTELE DE PE PLACHETELE ÎNMÂNATE RECĂȘENILOR STABILIȚI ÎN GERMANIA

Foștilor noștri recășeni stabiliți în Germania,

Păstrăm cu gingășie în suflet și în gânduri nostalgia anilor trăiți împreună și dorim să vă mulțumim pentru că ne-ați fost alături și pentru că nu ne uitați. În amintirea a tot ce ne leagă, să ne rugăm împreună Bunului Dumnezeu, ca cerul de deasupra noastră să rămână veșnic senin, să fie pace și să ne revedem sănătoși.

Marinel Pașca
Primarul Orașului Recaş

Septembrie 2011

****

Recășenilor noștri dragi,

Oferim această plachetă în amintirea unei emoționante întâlniri, celor cu care am trăit binecuvântați de biserică, sub duhul blând al toleranței, înțelegerii și culturii adevărate și am făcut împreună din vatra acestui sat un adevărat altar sufletesc.

Veronica Andrusiac
Muzeul de Istorie Recaş

Septembrie 2011

Dragii noștri,

TOATE DRUMURILE DUC SPRE CASĂ

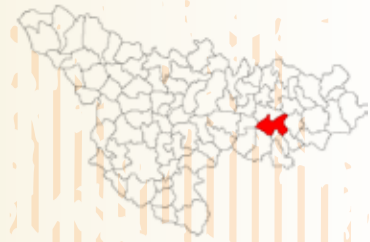
VERONICA ANDRUSIAC

Directoare Muzeul de Istorie al orașului Recaş

Anii petrecuți la Recaş ne leagă tainic și frumos pe noi toți. Am fost în aceste zile martorii unei întâlniri între oameni aflați în lumea noastră, pe drumuri paralele. Totuși, drumurile paralele se întâlnesc adeseori. Am fost împreună din nou, cu bucuria plină a revederii și am avut cu toții sentimentul că nu ne-am despărțit niciodată. O parte din sufletul dumneavoastră a rămas aici. De ce? Pentru că atunci când vreți să-l întâlniți pe Dumnezeu, El va răspunde din paginile Bibliei pe care o aveți de acasă, de la Recaş. Când unii dintre dumneavoastră o să vă chemați în gând copilăria va răspunde prima carte - Abecedarul și anii când v-ați întâlnit cu prima literă, cu primul cuvânt, cu primul învățător, cu prima iubire. Acea parte de suflet rămasă aici, acasă, s-a bucurat de grija noastră și așa am făcut depărtarea dintre noi cât mai frumoasă. Am simțit cu toții puternic pentru locul nașterii noastre și n-am uitat nici unii dintre noi că, atunci când sufletul omului se înalță cu adevărat, se naște o apropiere cerească între oameni, oricare ar fi depărtarea dintre ei.

Foaia F de Lugoj

Pagină editată de Primăria Lugoj ■

LUGOJ - CAPITALA SPIRITUALĂ A BANATULUI

Mihaela MUNTEANU

Ovorbă din bătrâni spune că “nu-i român ca bănăţeanul, bănăţean ca lugojanul, lugojan ca Brediceanu”, iar Municipiul Lugoj consfinţeşte această vorbă. “La aproape 50.000 de locuitori eram denumiţi capitala spirituală a Banatului pentru tradiţia culturală. Faptul că în prezent şomajul este sub 2% atestă că şi dezvoltarea economică a mers în aceleaşi condiţii foarte bune. Ca atare, pentru a atrage investitorii, trebuia dezvoltată infrastructura. Ne-am propus un program ambiţios, s-a terminat rapid şoseaua de centură a municipiului, au fost modernizate 41 de străzi în prima etapă şi programul continuă, a fost îmbunătăţită radical toată infrastructura oraşului pornind de la apă, canalizare, staţie de epurare, iluminat public, astfel încât putem asigura utilităţile pentru toţi agenţii economici”, declară pentru cititorii jurnalului nostru primarul municipiului, ing. Francisc Boldea.

De o valoare istorică deosebită, zestrea edilitară a Lugoşului este alcătuită din clădiri realizate la sfârşitul secolului al XIX-lea, începutul secolului XX după modelul celor din Imperiul Austro-Ungar precum prefectura veche sau primăria. Podul de fier, un simbol al Lugoşului are o vechime de peste 100 de ani, foarte bine conservat şi pus în valoare de luminile ornamentale. Podul de fier se încadrează în atracţiile turistice ale oraşului. Astăzi, oraşul continuă să fie un important centru cultural şi muzical. Fiecare colţ îţi aminteşte de trecutul său şi de potenţialul cultural deosebit, susţinut de numărul mare de monumente istorice şi de cult.

Daniela NEGRU

PERSONALITĂŢI ALE LUGOŞULUI

“Lugoşul a fost într-o anumită vreme o capitală culturală a românismului banăţean şi şi-a menţinut această poziţie şi în a fi continuatorul unor personalităţi strălucite în cultura românească (Remus Taşcău, dirijorul corului Ion Vidu Lugoj).”

- Eftimie Murgu (1805 - 1870) - politician, revoluţionar paşoptist;
- Vasile Maniu (1824 - 1901) - publicist, istoric, scriitor şi avocat, deputat, revoluţionar paşoptist şi membru al Academiei Române;
- August Kanitz (1843 - 1896) - botanist, membru corespondent al Academiei Române;
- Coriolan Brediceanu (1849 - 1909) - avocat, politician;

- Aurel C. Popovici (1863 - 1917) - jurist şi politician;
- Ion Vidu (1863 - 1931) - compozitor şi dirijor;
- Jacob Muschong (1868 - 1923) - industriaş, om de afaceri;
- Victor Vlad Delamarina (1870 - 1896) - poet;
- Tiberiu Brediceanu (1877 - 1968) - compozitor, folclorist, membru corespondent al Academiei Române;
- Caius Brediceanu (1879 - 1953) - politician şi diplomat român;
- Bela Lugosi (1882 - 1956) - actor;
- Traian Grozăvescu (1895 - 1927) - tenor;
- Aurel Ciupe (1900 - 1988) - pictor;
- Filaret Barbu (1903 - 1984) - compozitor;
- Georges Devereux (1908 - 1985) - etnopsihiatru;

- Iosif Constantin Drăgan (1917 - 2008) - profesor univ. dr., om de afaceri;
- György Kurtág (n. 19 februarie 1926) - compozitor;
- Aristide Buhoiu (1938 - 2006) - reporter, realizator de televiziune şi scriitor;
- Victor Neumann (n. 28 octombrie 1953) - doctor în istorie;
- Lavinia Miloşovici (n. 21 octombrie 1976) - gimnastă, multiplă campioană mondială şi olimpică;
- Valeriu Branişte (1869 - 1928) - publicist şi om politic român, membru de onoare al Academiei Române;
- Radu Paraschivescu (n. 14 august 1960) - prozator, traducător, jurnalist şi redactor de carte român.

CORUL „ION VIDU” PE SCENA FESTIVALULUI INTERNAŢIONAL „GEORGE ENESCU”

Articol realizat cu sprijinul Casei de Cultură a Municipiului Lugoj

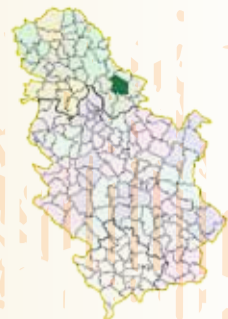
Corul „Ion Vidu” al Casei de Cultură a Municipiului Lugoj, dirijat de maestrul Remus Taşcău, a prezentat sâmbătă, 10 septembrie 2011, în cadrul Festivalului Internaţional „George Enescu”, ediţia a XX-a, un amplu concert de muzică religioasă, pe scena Sălii Aula Magna a Palatului Patriarhiei din Bucureşti, solişti fiind soprana Ioana Mia Iuga şi basul Lucian Oniţa.

Repertoriul propus publicului bucureştean, un public avizat, format în mare parte din cunoscători ai genului (compozitori, dirijori, muzicologi, muzicieni) a fost unul deosebit de complex şi ofertant, atât pentru interpreţi cât şi pentru ascultători, cuprinzând creaţii de muzică românească religioasă de tradiţie bizantină sau inspirată de texte liturgice, precum şi lucrări de muzică religioasă universală, aparţinând Renaşterii, Barocului şi Clasicismului ale compozitorilor: Filotei Sin Agăi Jipei, Gheorghe Mandicevski, Ion Vidu, Gheorghe Cucu, D.G. Kiriac, Ioan D. Chirescu, Paul Constantinescu, Nicolae Lungu, Sigismund Toduţă, Gheorghe Firca, Doru Popovici, Valentin Timaru, Dan Voiculescu, G.P. da Palestrina, Alessandro Scarlatti şi W.A. Mozart.

Concertul, înregistrat şi difuzat integral de Radio România Cultural şi Radio Trinitas, s-a bucurat de un succes enorm în rândul celor prezenţi în sală, acurateţea interpretării, muzicalitatea şi omogenitatea artiştilor lugoşeni impresionând profund auditoriul.

(va urma)

Foaia de Alibunar

Pagină editată de Primăria Alibunar ■

„Banatul” Jurnal al primăriilor din Banatul Istoric reprezintă un pas important în continuarea istoriei acestor meleaguri

VALERIU PINCU, Nicolinț

„Banatul” - Jurnal al primăriilor din Banatul Istoric reprezintă un pas important în continuarea istoriei acestor meleaguri. Am citit tot ceea ce e legat de

istoria comunelor prezentate, de oamenii care au făcut atâtea pentru locurile acestea și pentru a le cunoaște mai în-deaproape. Cred că partea românească a Banatului este tot atât de interesată pentru noi precum și „Banatul sârbesc”

pentru cititori din România. Noi aici mai păstrăm cu sfințenie tradiția moștenită, identitatea românească și ne străduim să fim mai aproape unii de alții. Ziarul ne poate apropia mai mult, deoarece, informarea este un pas important în viața cotidiană.

DIN ALBUMUL CU POZE RARE

► Fată mare „pieptenată în multe”, pregătită pentru hora de duminică. Doar câteva dintre femeile în vârstă mai știu să facă acest tip de pregătire pentru horă și respectă ritualul purtării ornamentelor populare, în cele mai mici detalii.

REZULTATE REMARCABILE ÎN TENIS DE MASĂ, LA NICOLINȚ

Tenisul de masă se practică la Nicolinț de mai bine de șase decenii, iar membri clubului de tenis de masă „Rapid” au obținut rezultate demne de remarcat și la nivel național. Sub îndrumarea antrenorului Milan Agaișan la club antrenează 16 copii, majoritatea făcând parte din categoria cadeților mici. Pentru prima dată în istoria tenisului de masă nicolințean, anul acesta, fetele de la Rapid se vor întrece în liga secundă a Serbiei alături de jucătoarele din Subotița, Scorenovaț, Uzdin, Padina, Bacichi Bresotvaț, Ostoicevo, Senta, Bacico Gradiste și Zmaievo, iar băieții se întrec în liga Banatului.

După cum a menționat antrenorul Milan Agaișan, obiectivul fetelor anul acesta este evitarea retrogradării pentru ca în următorii doi, trei ani, tinerele jucătoare din Nicolinț să poată să pretindă calificarea în

liga națională. Acest lucru ar fi un succes formidabil pentru clubul de tenis de masă „Rapid”. Anul acesta fetele de la Rapid au șanse reale să se califice la campionatul pe țară, așa-numitul „TOP 24” pentru cadete, deoarece, pe lista Federației Naționale de Tenis de Masă a Serbiei, Daniela Perici este pe locul 4, Laura Cojocar pe locul 8 și Agela Mengher pe locul 12. La băieți, cel mai bine clasat este Pincu Marian care ocupă locul 12 la cadeți mici.

"CEL CARE DESCHIDE UȘA UNEI ȘCOLI, ÎNCHIDE O ÎNCHISOARE." Victor HUGO

Prima școală la Nicolinț este menționată în anul 1778 când aceasta a fost frecventată de 45 elevi, iar primul învățător al unității de învățământ a fost catihetul Daniel Pincu. În decursul anilor, învățământul a fost de mai multe ori reformat astfel că, la început, învățământul obligatoriu a fost de patru ani. Mai târziu s-a trecut la șase ani, iar din anul școlar 1954/1955 a fost introdus învățământul obligatoriu de opt ani. Anul acesta, la Școala generală „2 Octombrie” din Nicolinț, cursurile la ciclul I-VIII sunt frecventate de exact 100 de elevi, iar la grupa de preșcolari sunt 13 elevi. Spre deosebire de alte școli din Voivodina și în special din localitățile populate cu români din Banatul Sârbesc, la școala din Nicolinț, în ultimi ani, numărul elevilor este stabil și în toate cele opt clase s-au înscris un număr suficient de elevi. Probleme deosebite nu sunt nici cu cadrele didactice. Școala are un număr suficient de profesori care țin cursurile în limba română. În decursul vacanței de vară s-au depus eforturi pentru amenajare edificiului școlar pentru ca elevii să debuteze în noul an școlar în condiții exemplare. Biblioteca școlară cuprinde peste 4.000 de titluri de carte, iar anul acesta va fi deschisă prima bibliotecă școlară digitală. Aceasta va permite elevilor să aleagă între titlurile dorite și să le citească în format electronic. Cu toate că școala din Nicolinț, judecând după numărul elevilor, este o școală mică, în ultimi ani, elevii noștri au obținut rezultate excepționale la competițiile comunale, regionale, provinciale chiar și republicane.

Foaia de Voiteg

Pagină editată de Primăria Voiteg ■

OASPEȚI DE SEAMĂ LA VOITEG

La 5 septembrie 2006, ministrul consilier al Ambasadei Germania la București, Hans Jorg Neumann, și consulul german la Timișoara, Rolf Maruhn, au vizitat Școala Agricolă din Voiteg (foto). În această localitate s-a derulat cu sprijin german un proiect de realizare a unui centru-pilot de pregătire profesională a agricultorilor din Timiș. Centrul a fost amenajat în fosta școală agricolă întemeiată la Voiteg în anul 1927 și tot cu ajutor din partea Germaniei. Pentru renovarea clădirii și realizarea proiectului landul Baden-Württemberg a oferit o importantă donație în bani, care s-a adăugat la contribuția Guvernului României. Cunoștințele transmise fermierilor timișeni se bazează pe experiența de 30 de ani a centrului agricol din Baden-Wurttemberg.

CAMPIONANA VOITEGULUI

Oana Petrovski, considerată una dintre marile gimnaste ale României, s-a născut în 5 februarie 1986, la Bârlad, în județul Vaslui. Atunci când Oana avea doar un an, mama ei a părăsit Moldova și s-a stabilit în Banat. Familia Oanei s-a mutat la Voiteg de mulți ani, iar în casa de aici, într-o vitrină, Oana își păstrează cele 53 de medalii câștigate în mai bine de 10 ani de mare performanță sportivă. Cele mai importante le consideră pe cea de argint câștigată la Campionatul Mondial organizat la Debrecen, în 2002, la paralele, și pe cea de bronz obținută la Campionatul European de la Patras - Grecia (2002), la sărituri. Intrată în lotul național în anul 2002, a participat chiar în acel an la opt mari concursuri (în afara celor pentru medalii mondiale și europene) desfășurate la Sibiu, Paris - Bercy, Glasgow, Marsilia, Debrețin, Stuttgart, Chunichi (Japonia) și Belgia. La Paris - Bercy a câștigat medalia de aur la paralele și la sărituri și de argint la sol. La Glasgow a luat din nou aurul la paralele, iar la Marsilia a câștigat locul întâi cu echipa și locul al III-lea la paralele, în Japonia, la Chunichi Kup, Oana Petrovski a câștigat 5 medalii: de aur la paralele și la individual compus, de argint la sărituri, de bronz la sol și la bârnă.

Pagină realizată cu sprijinul "Micului atlas al jud. Timiș", ed. a IV-a, coordonat de scriitorul Dinu BARBU, lucrare declarată Cartea anului 2009 de către Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric

Voitegul pentru oaspeții noștri

► Reper istorice:

- sec. XII-XIV - au fost descoperite urme ale unei așezări medievale;
- 1717 - satul Folea avea 20 de case;
- 1842 - sunt aduși coloniști germani;
- 1890 - localitatea Folea era reședință de comuna, având populație românească;
- 1924 - administrația română a Banatului i-a adus localității Voiteg numele de Voivodeni;
- de altfel, de-a lungul vremii, satul Voiteg a avut numeroase denumiri, unele de origine maghiară (Vejte, Veytech, Veytsch, Wejtech, Wech, Veycech), altele de origine germană (Woiteg, Wojteg, Woitek, Wojtek, Voitek);
- 1926 - banca „Voitegeana” avea un capital de 32.000 de lei;
- 1936 - Voitegul avea 455 de case, școală primară de stat, școală confesională germană, grădiniță de copii, două coruri bărbătești, casă națională fabrică de sifon, casă de păstrare (casă de economii);
- 1948 - biserica greco-catolică din Folea este părăsită, prădată și profanată;
- 1951-1956 - numeroase familii de șvabi din Voiteg sunt deportate în Bărăgan, nu departe de orașelul Țândărei; printre cei deportați s-au numărat Anna Muschong, născută Mandel, și Ewa Dittrich, născută Muschong, rudele unuia

dintre cei mai bogați șvabi din perioada interbelică, industriașul Jacob Muschong din Lugoj;

- 5 iunie 1959 - se naște la Voiteg Helmuth Frauendorfer, poet și jurnalist de limba germană;
- 1990-1991 - populația germană din comună emigrează în masă;

- 02.12.1991 - un cutremur puternic a distrus 500 de clădiri (inclusiv gara);
- 2002 - comuna Voiteg avea 2.148 de locuitori;

► **Populația stabilă la 1 ianuarie 2010** - total = 2.166 de persoane, din care:

- masculin = 1.083 de persoane;
- feminin = 1.083 de persoane.

► **Numărul locuințelor la 1 ianuarie 2010** = 874.

► **Sate componente** = Voiteg și Folea (1341, Felea - Felea).

► Instituții școlare:

- Școala cu clasele I-VIII Voiteg;
- Școli primare cu clasele I-IV: Voiteg și Folea;
- Grădinițe cu program normal: Voiteg și Folea.

► Instituții sanitare:

- Dispensar medical: Voiteg;
- Farmacie umană: Voiteg;
- Dispensar veterinar: Voiteg.

► Instituții culturale:

- Cămine culturale: Bucovăț și Bazoșu Nou;
- Biblioteca comunală: Bucovăț.

► Biserici, mănăstiri și alte lăcașe de cult:

- Biserici ortodoxe române: Voiteg (1902) și Folea;
- Biserici romano-catolice: Voiteg (1902) și Folea; Biserica greco-catolică Folea (1826); Biserici baptiste: Voiteg (1994) și Folea;
- Biserica pentecostală: Voiteg.

► Ruga și alte manifestări cultural-religioase:

- Folea (15 august - Sfânta Măria Mare) și Voiteg (8 septembrie - Sfânta Măria Mică)

OAMENI DIN ȚARA BANATULUI

INTERVIU REALIZAT DE VASILE TODI

Recent, mi s-a descoperit un adevăr odihnitor prin însemnătatea lui și anume că, miracolul politicii există. La Căprioara, un sat odihnind între umeri de munți, în care prezentul urcă anevoios spre viitor, oamenii trăiesc nostalgic prezentul politicii fără ipocrizie și al omeniei dezinteresate. Cu unul din fiii acestui sat ce-și urcă zilnic spre lumină credința, am stat de vorbă într-un amurg vestejit de toamnă târzie. Întâmplător sau nu, acest om va rămâne pentru mine, un reper de politețe și bun-simț. Numele său? Nicolae Iotcu, președintele Consiliului Județean Arad. Întâmplător, dar nu la voia întâmplării, întâlnirea noastră, așezată într-o cutie de cuvinte, vede lumina tiparului în chiar luna nașterii sale. La mulți ani, Nicolae Iotcu, să trăiești frumos și demn, ca până acum!...

Domnule președinte al Consiliului Județean Arad, am întâlnit demult într-o hartă izoefină, denumită astfel după împăratul Iosif al II-lea, umbra unei așezări ca o călcătură de ciută și nu aveam de unde să știu atunci, că peste ani, în conturul reliefului său, voi sta de vorbă cu unul din fiii ei de fală. A fost anevoios drumul de lângă inima Căprioarei până la fotoliul de președinte de județ?

► Poate că e cam mult spus „fiii de fală”. Privind în urmă, trebuie să recunosc că am parcurs un drum lung. Dar, niciodată nu m-am depărtat de Căprioara, n-am plecat de aici și de câte ori am prilejul mă întorc cu dragă inimă acasă, la casa părintească.

Se poate vorbi astăzi de maturitate politică în cadrul Consiliului Județean Arad?

► Putem vorbi aici de maturitate administrativă și da, pot spune că există nu numai la județ, dar și în cadrul altor administrații locale. Așteptările oamenilor sunt altele, ei vor să vadă realizări ale administrațiilor publice, nu politică. Și în mandatul meu, până

...sunt un președinte care coboară între oameni...

astăzi, nu au avut loc dispute politice în timpul ședințelor de consiliu județean.

Mă aflu aici la invitația primarului comunei Săvârșin, domnul Ghiță Pleș. Ce-mi poate spune președintele județului Arad, despre acest om?

► Ghiță Pleș este, înainte de orice, un om de excepție. A demonstrat că este și un bun primar, un harnic administrator al comunei Săvârșin și sunt mândru că ne cunoaștem bine.

Principalul dumneavoastră obiectiv, ca președinte ales al acestui județ, credeți că a fost atins?

► Activitatea la conducerea județului e ca munca într-o gospodărie: niciodată nu poți spune că ai terminat tot. În clipa în care am ajuns președinte al Consiliului Județean mi-am stabilit o serie de priorități, cu accent pe atragerea de fonduri în Arad, fie europene, fie guvernamentale. Consiliul Județean Arad a ajuns la performanța, invidiată de majoritatea județelor din țară, de a derula fonduri europene de peste 200 de milioane de euro la care se adaugă și proiectele obținute de către primării. Se poate constata de către oricine că aproape în fiecare localitate există un șantier și se lucrează pentru un anumit obiectiv: fie la introducerea rețelelor de apă curentă și de canalizare, fie se reabilitează școlile sau căminele culturale, se asfaltează străzile, se modernizează iluminatul public, se construiesc parcuri și locuri de joacă pentru copii sau chiar instituții publice sau de utilitate publică. Dacă ar fi să dăm exemple concrete, putem afirma că în anul 2011 se vor finaliza lucrările de modernizare a Drumului Județean 708 Julița-Mădrigești, investiție care va face legătura directă, peste Munții Zărandului, între Valea Mureșului și Valea Crișului Alb. Dincolo de faptul că vor fi legate cele două mari culoare rutiere ale județului Arad, traseul noului drum județean va pune în valoare și localitățile din imediata lui vecinătate, contribuind astfel la dezvoltarea economică, turistică și culturală a acestei zone. Prin urmare, Munții Zărandului nu vor mai

reprezenta o barieră naturală pe relația nord-sud a județului din punct de vedere rutier. La fel putem vorbi despre podul rutier pe CJ Arad îl va construi la Pecica, peste râul Mureș, investiție majoră care va lega bazinul Secusigului de zona Pecica-Nădlac, facilitând accesul direct al cetățenilor și agenților economici de aici. Dacă am vorbit despre podul rutier de la Pecica, trebuie să menționăm și despre podul de la Săvârșin, deosebit de important pentru această zonă, apoi șoseaua către Moneasa, deosebit de frecventată de către arădeni și nu doar de ei, unde s-a ajuns cu modernizarea până la Seleuș, urmând ca în perioada următoare să intre și tronsonul Arad-Seleuș. La fel putem vorbi despre podul peste Crișul

NICOLAE IOTCU

Alb de la Bocsig, drumul de legătură dintre Vladimirescu și Horia, dat în folosință în anul 2010, cel dintre Zimand și Sântana și, ca să sintetizăm, cei peste 188 de kilometri de drumuri județene care au fost modernizați doar pe parcursul anului 2010. Dincolo de partea de infrastructură, am aprobat Strategia Culturală a județului Arad pentru perioada 2010-2014 și se lucrează la elaborarea strategiei turistice pentru perioada următoare. În acest fel vor fi puse în valoare tradițiile culturale ale județului nostru, precum și potențialul turistic de care dispunem, iar acestea merg mână în mână cu eforturile permanente de a pune la punct și infrastructura aferentă. Vorbim despre cămine culturale și case de cultură noi sau recondiționate în totalitate, despre baze sportive noi, precum și despre înființarea unui Centru Național de Informare și Promovare Turistică în județul nostru, centru care va fi de referință pentru toată zona de vest a țării. Cât privește Sănătatea și Învățământul, dar și Agricultură și alte sectoare de utilitate publică,

dar totul trebuie să se păstreze în limitele unei decențe, fără jigniri și atacuri la persoană.

Sunt politicieni cu o glandă care secretă, câteodată, o megalomanie în raport cu care smerenia creștină amuțește. Dumneavoastră, „odihniți” deseori, la cumpăna dialogului cu oamenii.

► Cred că sunt un președinte care coboară între oameni, merge în teritoriu, un președinte care știe realitățile județului. Spre exemplu, în această duminică am plecat în județ la 11.00 dimineața și m-am întors noaptea târziu. Am participat la o serie de evenimente culturale, am inaugurat un drum important de legătură între Cermei și Gurba, am verificat lucrările de la drumul Julița-Mădrigești.

Vremile trec și se schimbă și noi o dată cu ele, sună un vers hexametric atribuit lui Lothar I, nepotul lui Carol cel Mare, împăratul germanic al Occidentului, care a fost silit să-și împartă imperiul cu frații lui și și-a sfârșit viața în călugărie. Schimbă ceva din sinceritatea unui om funcția pe care o ocupați astăzi?

► Am program de audiențe în fiecare marți. În cadrul acestui program primesc pe oricine care are o problemă, care are o sugestie sau care are nevoie de o informație. De asemenea, ședințele Consiliului Județean sunt publice și poate oricine să asiste la ele. Cred că pentru un om din administrație lucrul cel mai important este sinceritatea. Să ai puterea de a sta ochi în ochi cu cineva și să-și spuie realitatea. Cu alte cuvinte, să fie corect.

Cu ce problemă importantă se va confrunta Aradul în viitor?

► Nu pot vorbi de un viitor foarte îndepărtat. Ați văzut că în trei ani, după zguduirile unei crize economice, am ajuns să fim foarte precauți cu prognozele. Cred că o problemă importantă a arădenilor va fi dezvoltarea economică. Cu o infrastructură solidă, la care lucrăm de ceva timp, se va ajunge să atragem foarte mulți întreprinzători. Aceștia își vor dori forță de muncă cu calificare. Aici trebuie să fim pregătiți, să clădim generații de muncitori bine pregătiți profesional.

Ați cunoscut multe personalități politice ale României acestor ani. Aș dori să evocați pentru cititorii noștri pe cele mai dragi, dacă are ce căuta cuvântul asta într-un dicționar politic.

► În general, nu pot să spun că am un model sau că aș fi fanul vreunui politician român. Dar, de asemenea, meritul lui Traian Băsescu în istoria recentă a României nu poate fi contestat.

Câți din cei amintiți, pot manevra conștiințe?

► Cred că fiecare român are conștiință proprie și știe să discearnă binele de rău.

Cum se numește cartea de pe noptiera dumneavoastră?

Cărarea împărăției.

Ce întrebare doriți să rămână nepusă?

► Dacă v-aș răspunde la această întrebare ar însemna că tocmai a fost pusă întrebarea respectivă. Dacă e să nu punem o întrebare, atunci haideți să nu o punem...

Interviu prezent în volumul Interviu neconvenționale, în curs de apariție la Editura "Cartea Bănățeană"